

Nr 99.

Ankom till riksdagens kansli den 24 april 1934 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag till lånefonden för ackordslån och förlagslån åt hantverkare.

(4:e avd.)

I den till riksdagen avlätna, den 3 januari 1934 dagtecknade propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1934/1935 har Kungl. Maj:t (punkt 1, sid. 1—5, av det vid propositionen under rubrik »Utgifter för kapitalökning. Bil. 8» fogade utdraget av statsrådsprotokollet över handelsärenden för samma dag) föreslagit riksdagen att såsom kapitalökning för lånefonden för ackordslån och förlagslån åt hantverkare för budgetåret 1934/1935 anvisa ett reservationsanslag av 1,000,000 kronor.

Ifrågavarande fond inrättades enligt beslut av 1933 års riksdag, som anvisade ett belopp av 1,000,000 kronor såsom kapital för fonden. Från fonden — som förvaltas av statskontoret — må av kommerskollegium beviljas ackordslån och förlagslån till hantverkare och idkare av mindre industri.

Genom kungörelse den 9 juni 1933 (nr 355) har Kungl. Maj:t fastställt allmänna villkor och bestämmelser för lån ur lånefonden för ackordslån och förlagslån åt hantverkare. Lån må beviljas dels för genomförande av ackord (*ackordslån*), dels ock för betalning av gäld annorledes än vid ackord eller för anskaffning av kapital, som för rörelsens fortsatta bedrivande oundgängligen erfordras (*förlagslån*). Enligt kungörelsen gäller i övrigt för lån från fonden bland annat, *att* för lånet skall ställas säkerhet, som kommerskollegium finner sig kunna godkänna, *att*, sedan lån innehafts under två år från första lyftningsdagen, en femtedel av lånebeloppet skall återbetalas under vart och ett av de därpå följande fem åren, så att hela lånet blir inom utgången av sjunde året tillfullo guldet, *att* å lyftat, oguldet lånebelopp skall erläggas årlig ränta från lyftningsdagen med fyra och en halv procent, *att* ackordslån ej må överstiga ett belopp av 3,000 kronor, dock att, där rörelsens omfattning eller andra särskilda omständigheter det föranleda, dylikt lån må utgå med högre belopp, dock högst 5,000 kronor, *samt att* förlagslån icke i något fall må utgå med högre belopp än 3,000 kronor.

Styrelsen för Sveriges hantverksorganisation har hos Kungl. Maj:t hemställt, att ifrågavarande lånefond måtte ökas med 1,000,000 kronor i syfte att även under nästkommande budgetår utdelning av lån från fonden skall kunna äga rum. Det av styrelsen föreslagna beloppet, en miljon kronor, har tillstyrkts av kommerskollegium och statskontoret.

Departementschefen har med hänsyn till de fortsatta tryckta förhållanden, under vilka hantverket och därmed jämförlik mindre industri arbeta, funnit en ökning av ifrågavarande lånefond önskvärd. Mot det föreslagna beloppet har departementschefen icke gjort någon erinran.

I fråga om villkoren och bestämmelserna för lån från fonden har departementschefen i enlighet med ett av hantverksorganisationen framställt, av kommerskollegium tillstyrkt förslag förordat en höjning av maximibeloppet för förlagslånen, vilket belopp nu är fastställt till 3,000 kronor. I likhet med vad som gäller för ackordslånen skulle enligt departementschefen föreskrivas, att i sådant fall, där rörelsens omfattning eller andra särskilda omständigheter det föranleda, förlagslånet må kunna utgå med högre belopp än 3,000 kronor, dock högst med 5,000 kronor. Där emot har departementschefen — jämväl i anslutning till den mening, som uttalats av kommerskollegium — icke ansett tillrädligt att frånfalla kravet på godtagbar säkerhet för lån från fonden.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker, att det i ifrågavarande fond ingående kapitalbeloppet ökas med av Kungl. Maj:t föreslaget belopp. Den av departementschefen förordade höjningen i vissa fall av maximibeloppet för förlagslånen från 3,000 kronor till 5,000 kronor har utskottet likaledes ansett sig kunna tillstyrka.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må såsom kapitalökning för lånefonden för ackordslån och förlagslån åt hantverkare för budgetåret 1934/1935 anvisa ett reservationsanslag av 1,000,000 kronor, att utgå av lånemedel.

Stockholm den 24 april 1934.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Närvarande: se under utskottets utlåtande nr 97.